

TATJANA POVALEC*

Kad se hrvatski jezik umiješa u bar

Barovi su ugostiteljski objekti koji najčešće nude različite vrste alkoholnih i bezalkoholnih pića i napitaka. Postoji više vrsta barova i ponuda pića ovisi o njihovoj namjeni. Koktel-barovi i noćni barovi ističu barske mješavine koje možemo naći na barskim kartama. Barske karte pišu se prema određenim ugostiteljskim pravilima, ali pritom treba paziti i na poštovanje norma standardnoga jezika. Pregledavši nekoliko primjera barskih karti u fizičkome i digitalnome obliku, izdvojila bih neke češće jezične pogreške.

Pri sastavljanju barske karte nakon naziva koktela često se navode njegovi sastojci. Ti sastojci mogu se navoditi u zagradama ili u posebnome retku. Pri njihovom pisanju treba paziti na veliko i malo početno slovo. Primjerice riječ *pelinkovac* pisana malim početnim slovom naziv je koji označava vrstu pića kojim ćemo se koristiti kao sastojkom koktela. Pisana velikim početnim slovom, npr. Pelinkovac Badel d. d., ime je pića. Gostima time dajemo do znanja da ćemo pri spravljanju koktela upotrijebiti pelinkovac toga proizvođača. Sastojke koktela, ako je riječ o općim imenicama, pišemo malim početnim slovom.

1. slika: Primjer pogrešnoga (lijevo) i pravilnoga (desno) pisanja sastojaka koktela u istoj barskoj karti (izvor: internetska barska karta)

Nedosljednost pri pisanju barskih karta često je prisutna (1. slika). I u internetskoj ponudi nekih restorana uočavamo nedosljednosti. Restoran ima posebnu ponudu pića,

* Tatjana Povalec nastavnica je Hrvatskoga jezika u Ugostiteljsko-turističkome učilištu u Zagrebu.

koktele, no njihove sastojke zapisuje bez dijakritičkih znakova, odnosno izbjegava slova č i ć, ali su slova š i ž prisutna. Također, između zarez a nedostaju bjeline koje obvezno dolaze iza riječi i pravopisnih znakova (2. slika).

Sweet aperol

Aperol,naranca,bagremov med,ružmarin

2. slika: Izvadak iz internetske ponude restorana na kojemu je vidljiv izostanak pojedinih dijakritičkih znakova te bjelina.

Na nekim barskim kartama uz nazive pića i napitaka pišu i količine i znakovi pripadajućih mjernih jedinica. Pravila o pisanju mjerenih jedinica nalažu da se znakovi mjernih jedinica pišu uspravnim slovima. Znakovi za mililitar i decilitar (ml i dl) pišu se uvijek malim početnim slovom, pa i onda kad se nalaze na početku rečenice. Litra se može označavati velikim ili malim slovom (L ili l). Za koji se god znak za litru odlučili, bitno je ostati dosljedan i isti znak pisati u cijeloj barskoj karti. Pri označavanju količine u decimalnim brojevima treba pisati zarez, a ne točku. Znakovi mjernih jedinica pišu se bez točke na kraju, a između brojčane vrijednosti i znaka jedinice uvijek se stavlja bjelina. Nedosljednost je i tu prisutna (3. slika).

Barska karta treba biti atraktivna, pregledna, stručno sastavljena, ali i jezično pravilno napisana. Pri pisanju barske karte osim jezične pravilnosti treba paziti i na dosljednost. Neka gosti znaju da se pazilo na svaku sitnicu kako bi užitak bio zajamčen.

CEDEVITA 15g
PRIRODNA LIMUNADA 0,2 L
PRIRODNA NARANČA 0,1 L
PRIRODNI GREJP 0,1 L
PRIRODNA JABUKA 0,1 L

3: slika: Mjerne jedinice odvojene su bjelinom kod svih sokova osim kod Cedevite. (izvor: internetska ponuda barske karte)